

París, bajos fondos (1952). A la perdició per amor

Iñaki Revesado

Jacques Becker és autor d'una interessant, encara que curta, carrera cinematogràfica, truncada per una mort que li va arribar massa d'hora, quan només tenia 53 anys. La seva formació cinematogràfica la va fer al costat d'un dels grans del cinema francès, Jean Renoir, de qui va ser ajudant de realització en un bon grapat de films, com ara *Boudu sauvé des eaux* (1932) o *La Marseillaise* (1937), i amb qui va col·laborar fins i tot com a actor a *La Grande Illusion* (1937). Després d'acabada la Segona Guerra Mundial va iniciar la seva carrera com a realitzador de les pròpies obres amb *Dernier atout*, per convertir-se poc després en un dels realitzadors que va gaudir del suport del públic dels anys 1950, amb films com ara *Touchez paz au grisbi* (1953) o *Le Trou* (1960).

Per a *París, bajos fondos* (absurda traducció de *Casque d'or*, títol original) Becker va disposar de la

col·laboració inestimable de Simone Signoret, convertida gràcies a aquest film i a la *La ronde* (1950) de Max Ophüls, en autèntica estrella del cinema francès, i de Serge Reggiani. El tema del film és un clàssic del cinema i de la literatura: la perdició a què es veu abocat un home treballador de bona reputació en enamorar-se de la dona inadequada. La història s'ambienta en el París de principis del segle XX, una ciutat en què encara era possible gaudir de la lliber-

París, bajos fondos.

Jacques Becker és autor d'una interessant, encara que curta, carrera cinematogràfica, truncada per una mort que li va arribar massa d'hora, quan només tenia 53 anys

París, bajos fondos.

tat de la naturalesa en desplaçar-se només un poc més enllà del nucli urbà, però en la qual les bandes organitzades, mitjançant el robatori i l'extorsió, cercaven maneres gens honroses de guanyar-se la vida. Becker tria la banda de Fèlix Leca (interpretat per Claude Dauphin) de la qual en formen part un bon grapat d'homes sense esperit, sotmesos als desitjos i a les ordres de Leca. Quan acaben de fer les seves feines brutes comparteixen, la seva alegria amb un grupet d'al·lotes de no gaire bona reputació. Roland és un dels membres de la banda, tan ben plantat com bocamoll, qui ha triat com a companya Marie (Simone Signoret), una noia atractiva, gens poma, que se sent atreta pel món de les bandes. Bona part del seu atractiu neix d'un rostre viu i angelical, coro-

De recursos expressius, Becker n'utilitza molts, ajudat gairebé sempre per la interpretació dels actors, en què hi sobresurt l'abundància de primers plans en què Simone Signoret té ocasió per lluir-se

nat per un pentinat que recull uns llargs cabells rosos sobre el cap, com si es tractàs d'un casc daurat (d'aquí el títol original del film). Marie és rebel, no se sotmet als capricis de Roland, i té, a més, l'avantatge de saber que Fèlix, el cap de la banda, no li treu l'ull de sobre i que hi està molt interessat, en ella. Tanmateix la fortuna voldrà que en una d'aquelles festes en què celebren l'èxit aconseguit en un dels treballs de la banda hi comparegui Georges (Serge Reggiani), un honrat fuster que casualment assisteix al ball on se celebra la festa. Georges resulta ser un vell conegut d'un dels membres de la banda de Fèlix, i a través d'ell, Marie i Georges es coneixen, sorgint de tot d'una l'atracció mútua. Roland se sent ofès per l'actitud de Marie que no amaga gens ni mica l'interès pel nouvingut. Ferit en el seu orgull i animat per Fèlix (que veu en la brega entre els dos pretendents una ocasió d'eliminar obstacles en el seu camí cap a Marie) desafia Georges a una baralla amb què deixar intactes l'honor i la virilitat. Roland mor i Georges veu com la seva vida tranquil·la de fuster treballador es complica de cop. Però l'amor entre Marie i Georges sembla un amor vertader. Ambdós estan disposats a abandonar els seus passats per començar junts de bell nou. En aquest moment, el film té un important canvi de ritme. La ciutat, que ha estat escenari dels cops de la banda, de la baralla entre Georges i Roland, de la fuga a corre-cuita de la policia que els encalça a tots, queda ara enfora. Com és habitual també en el cinema de bandes la ciutat dona aixopluc al crim, a les males passions... I per contra, el camp, la pagesia representa els bons sentiments i el lloc on és possible refer-se com a persona. Marie i Georges troben aquest lloc on començar de nou en una casa humil, enmig del camp i lluny dels problemes que la banda de Fèlix representa. Georges no pareix turmentar-se per la mort de Roland i Marie tampoc no s'enyora de la vida fàcil que duia com a al·lota de la banda.

Però en el darrer tram el film torna a recuperar el seu ritme vertiginós. La placidesa de la vida de la parella es veu enterbolida quan llegeixen en el diari que l'amic de Georges ha estat detingut per la mort de Roland. Georges no dubta en abandonar la vida amb Marie per mirar d'aclarir el que ha passat. Aviat comprenen que, darrere de tot, s'hi troben els interessos sempre foscos de Fèlix, qui malgrat tot no ha volgut renunciar a Marie. Coneixedor de la bonhomia de Georges, Fèlix no ha dubtat en ordinar-li un parany en què Georges cau de grapes... La història d'amor es trenca per a sempre, tal vegada Fèlix aconseguirà el que vol, però d'alguna manera Marie mai no serà seva.

De recursos expressius, Becker n'utilitza molts, ajudat gairebé sempre per la interpretació dels actors, en què hi sobresurt l'abundància de primers plans en què Simone Signoret té ocasió per lluir-se. Si els darrers vint minuts són tot un desplegament de l'acció, com a contrapunt, el minut final fa que el temps es detengui en el rostre de Marie, mentre contempla allò que mai no hagués desitjat veure. Després, la parella ballen plegats un ball fins a l'eternitat. Un ball que només és possible en la imaginació de Marie... ■